

marad a természettel és így szervesen helyezkedik el a magyar festészet fejlődési vonalában.

Kiszabott időnk nem engedi, hogy vizsgálódásainkat a szobrászatra és az építészetre is kiterjesszük. Jól tudjuk, hogy amit a festészetről mondtunk, az is messze van attól, hogy kimerítse a kérdést s legfeljebb arra alkalmas, hogy gondolatokat ébresszen és megmutassa: merrefelé, milyen irányban kell keresni a magyarságot a művészetben. Ami örvendetes és bizonyos, az az, hogy van mit keresni, és hogy a magyar művészet immár fontos és el nem tagadható tényezője féltett kincsünknek: szellemi önállóságunknak.

ÉNEK SZOMORÚ VIRÁGRÓL.

*Mikor született, azon a tünt, fekete őszön,
végzet tiport mindenütt a magtalan mezőkön,
az Égen tébolyodva járt-kelt a Nap és sírón
növő életcsirák véres ostor alatt nyögtek
s gyökérben, szárban újkori erők dübörögtek.*

*Mikor született, volt-ös magról álmodtak a földek,
akkor minden mézes-ajkú multat halomra öltek,
új Bábel zengett a siralmas-könnyes Ég alatt;
tavasz-fény nem hullt rá, csak holt, jégvirágos este
s élet értelmét béklyózott kacsokkal kereste.*

*Akkor vajúdott a föld: a nagy öröklevés teste,
tántorgott az Ember, új horizont nyílását leste,
lába alól semmibe-sikkadt a megadott béke;
felhőket figyelte, egek misztikumát kutatta
és messze tévedten nem talált a régi utakra.*

— *Hogy mint nőjjon, nyíljon senki neki meg nem mutatta,
mocsok remeg szárán, a kelyhén: mocsokban fut Napba;
bimbót a Léleknek hiába nyit százszor és daccal:
zord széad-viharok tépik le, mik elzúgnak fölötte,
tépik s vetik mai ájult, bűnös, parázna körökbe.*

*Már ráomlik a Mára: szétporló, lihegő rögre
törött derékkal és pihenni vágyón mindörökre;
benne kereng már minden bánat, övé e könnyes élet,
a hideg-ajkú Nap felett és a halott mező;
alaktalan az Ember arca s sírva kérdi: ez ő?!*

*Nincs vágya más: ne fájjon az élet, amely percegve nő,
békéljen meg a Nappal s békéljen meg véle a Mező,
legyen idegen a rög, a Nap, a Hold, s a szél, hogy amíg
felette ki tudja honnan-jött viharok futnak át,
hallgathassa békén az elvesztett föld első, ős dalát.*